

AI Starter Kit

Bộ công cụ học AI từ số 0

Dành cho người mới bắt đầu hoàn toàn

- ✓ 10 trang · Tiếng Việt · Cập nhật 2025
- ✓ AI là gì? ✓ 5 tool miễn phí ✓ Lộ trình 7 ngày
- ✓ Công thức Prompt ✓ Checklist an toàn

CHƯƠNG 1 — AI LÀ GÌ?

AI (Artificial Intelligence) không phải robot trong phim viễn tưởng. Đó là phần mềm học từ dữ liệu khổng lồ để dự đoán, tạo nội dung và hỗ trợ ra quyết định.

Machine Learning

Máy học từ dữ liệu — cải thiện theo thời gian mà không cần lập trình lại

Large Language Model (LLM)

Mô hình ngôn ngữ lớn — nền tảng của ChatGPT, Claude, Gemini

Generative AI

AI tạo ra nội dung mới: văn bản, hình ảnh, code, âm thanh

AI KHÁC GÌ PHẦN MỀM THƯỜNG?

Phần mềm thường	AI / LLM
Lập trình quy tắc cứng nhắc	Học từ dữ liệu, tự điều chỉnh
Chỉ làm đúng những gì được code	Tạo ra output mới chưa từng thấy
Không cải thiện khi dùng thêm	Càng nhiều dữ liệu càng tốt hơn

CHƯƠNG 2 — 5 AI TOOL MIỄN PHÍ NÊN DÙNG

1 ChatGPT □□□□
openai.com

Tốt nhất cho: viết lách, giải thích, lập trình, brainstorm. GPT-4o miễn phí với giới hạn.

2 Claude □□□□
claude.ai

Tốt nhất cho: phân tích tài liệu dài, viết chuyên sâu, trả lời cẩn thận. Claude Sonnet miễn phí.

3 Gemini □□□□
gemini.google.com

Tốt nhất cho: tích hợp Google Workspace, tìm kiếm web realtime. Gemini 1.5 Flash miễn phí.

4 Perplexity □□□□
perplexity.ai

Tốt nhất cho: tìm kiếm có nguồn, research nhanh. Luôn kèm citation — giảm hallucination.

5 Canva AI □□□□
canva.com

Tốt nhất cho: thiết kế nhanh, tạo hình ảnh, presentation. Magic Write tích hợp sẵn.

CHƯƠNG 3 — LỘ TRÌNH 7 NGÀY CHO NGƯỜI MỚI

Ngày 1

Hiểu AI là gì

Đọc Chương 1 PDF này. Mục tiêu: phân biệt AI, ML và LLM.

Ngày 2

Thử dùng lần đầu

Mở ChatGPT hoặc Gemini. Hỏi 1 câu về việc bạn đang cần.

Ngày 3

Học prompt cơ bản

Áp dụng ROLE-TASK-FORMAT. Xem Chương 4 trong PDF này.

Ngày 4

Biết về hallucination

Hỏi AI câu bạn đã biết đáp án. Kiểm chứng kết quả.

Ngày 5

Dùng AI an toàn

Đọc Safe AI Checklist. Tạo thói quen 6 câu hỏi.

Ngày 6

Áp dụng vào 1 việc thật

Chọn 1 task hôm nay, dùng AI hỗ trợ. Đánh giá kết quả.

Ngày 7

Xây thói quen dài hạn

Cài app Soni.ai Learn. Đặt reminder 5 phút mỗi sáng.

CHƯƠNG 4 — CÔNG THỨC PROMPT CƠ BẢN

Prompt tốt = ROLE + TASK + FORMAT. Ba thành phần này là đủ cho 90% use cases.

ROLE

R

Cho AI biết nó đóng vai gì

Ví dụ: "*Bạn là chuyên gia marketing với 5 năm kinh nghiệm tại thị trường Việt Nam...*"

TASK

T

Yêu cầu cụ thể cần làm

Ví dụ: "*...hãy viết 3 headline quảng cáo cho ứng dụng học AI, target Gen Z 18-24 tuổi...*"

FORMAT

F

Output muốn nhận được

Ví dụ: "*...trình bày dạng danh sách đánh số, mỗi headline dưới 10 từ, dùng tiếng Việt gần gũi.*"

□ Kết hợp lại:

"Bạn là chuyên gia marketing 5 năm kinh nghiệm → hãy viết 3 headline → dạng danh sách, dưới 10 từ, tiếng Việt Gen Z."

CHƯƠNG 5 — 5 KỸ THUẬT PROMPT THỰC CHIẾN

1. Chain of Thought

Yêu cầu AI suy nghĩ từng bước trước khi đưa ra đáp án.

Template: "Hãy suy nghĩ từng bước, sau đó trả lời: [câu hỏi của bạn]"

→ Giảm sai sót trong bài toán logic, toán học, phân tích phức tạp.

2. Few-shot Prompting

Cho AI xem 2-3 ví dụ mẫu trước khi đưa ra yêu cầu thật.

Template: "Ví dụ 1: [input] → [output]. Ví dụ 2: [input] → [output]. Giờ làm với: [yêu cầu thật]"

→ Tăng độ chính xác khi muốn output theo format hoặc tone cụ thể.

3. Constraint Prompting

Thêm giới hạn rõ ràng: độ dài, tone, đối tượng, ngôn ngữ.

Template: "Viết trong 3 câu, tone thân thiện, không dùng từ chuyên ngành, dành cho học sinh lớp 10."

→ Tránh output quá dài, quá formal hoặc không phù hợp đối tượng.

4. Role + Persona

Cho AI đóng vai chuyên gia cụ thể để câu trả lời sâu hơn.

Template: "Với vai trò là bác sĩ dinh dưỡng có 10 năm kinh nghiệm, hãy [yêu cầu]."

→ Áp dụng khi cần góc nhìn chuyên sâu hơn câu trả lời chung chung.

5. Iteration Prompting

Yêu cầu AI làm lại với hướng dẫn cụ thể hơn sau khi xem kết quả đầu.

Template: "Bản trước tốt nhưng quá formal. Viết lại theo tone trẻ trung hơn, ngắn hơn 30%."

→ Mọi output đầu tiên đều là bản nháp. Iterate 1-2 lần để ra kết quả tốt nhất.

CHƯƠNG 6 — LỖI PHỔ BIẾN KHI MỚI HỌC AI

❑ Prompt quá ngắn và mơ hồ

Sai: "Viết về AI" → Đúng: "Viết 200 từ giải thích AI cho học sinh THPT, không dùng thuật ngữ kỹ thuật"

✓ Ghi nhớ: AI không đọc được suy nghĩ bạn. Càng cụ thể, càng tốt.

❑ Tin 100% output của AI

AI có thể bịa số liệu, tên người, citation với giọng rất tự tin. Đây gọi là hallucination.

✓ Ghi nhớ: Luôn fact-check thông tin quan trọng. Đặc biệt số liệu, tên, ngày tháng.

❑ Không iterate sau kết quả đầu tiên

Output đầu tiên hiếm khi hoàn hảo. Phần lớn người dùng bỏ cuộc ở đây.

✓ Ghi nhớ: Mỗi output là bản nháp. Yêu cầu AI chỉnh lại 1-2 lần với feedback cụ thể.

❑ Giao khoán tư duy cho AI

"AI nói vậy thì làm vậy" — AI không biết ngữ cảnh thật của bạn.

✓ Ghi nhớ: Dùng AI để hỗ trợ tư duy, không phải thay thế. Quyết định cuối cùng vẫn là của bạn.

❑ Nhập thông tin nhạy cảm vào AI

Mật khẩu, CMND, tài liệu nội bộ công ty, hồ sơ y tế — không nhập vào AI public.

✓ Ghi nhớ: Đọc ToS của tool bạn dùng. Nhiều AI dùng input để cải thiện model.

CHƯƠNG 7 — TƯ DUY AI ĐÚNG ĐẮN

► AI khuếch đại tư duy của bạn

Tư duy rõ ràng → output tốt. Tư duy mơ hồ → output rác được trình bày đẹp. AI là kính lúp, không phải phép màu.

► Câu hỏi tốt quan trọng hơn prompt hay

Trước khi prompt: "Tôi thực sự cần gì?" Khi bạn biết mình muốn gì, ngay cả prompt đơn giản cũng cho kết quả tốt.

► Kiểm chứng trước, tin sau

Output của AI là điểm bắt đầu, không phải điểm kết thúc. Với thông tin quan trọng: luôn cross-check với nguồn độc lập.

► Giữ vai trò định hướng

AI không biết ngữ cảnh thật của bạn. Bạn hiểu mục tiêu, đối tượng và giới hạn của mình — AI thì không.

► Học tư duy, không học tool

ChatGPT, Claude, Gemini thay đổi mỗi 6 tháng. Tư duy dùng AI đúng cách thì không bao giờ lỗi thời.

CHECKLIST 'BẮT ĐẦU ĐÚNG' — 10 VIỆC TUẦN ĐẦU

- Đọc xong PDF này từ đầu đến cuối (đang làm!)
- Mở ChatGPT hoặc Gemini và thử hỏi 1 câu thật
- Viết 1 prompt theo cấu trúc ROLE-TASK-FORMAT
- Dùng AI để hỗ trợ 1 việc thật trong công việc hoặc học tập
- Fact-check 1 thông tin AI cung cấp bằng nguồn độc lập
- Đọc Safe AI Checklist — ghi nhớ 3 thứ không làm
- Thử Perplexity AI cho 1 câu hỏi cần nguồn chính xác
- Lưu 1 prompt tốt vào note để dùng lại
- Cài app Soni.ai Learn — làm bài học đầu tiên
- Đặt reminder 5 phút mỗi ngày để luyện tập AI

Bước tiếp theo

Bạn đã có nền tảng. Giờ là lúc luyện tập mỗi ngày.

Soni.ai Learn App

Luyện AI 5 phút/ngày — streak, practice, notebook

Safe AI Checklist Pack (29k)

Bộ checklist in được — dán lên bàn, dùng mỗi ngày

sonilearnai.com/blog

Bài đọc miễn phí: hallucination, prompt, AI mindset